

Gépkocsipiac '97

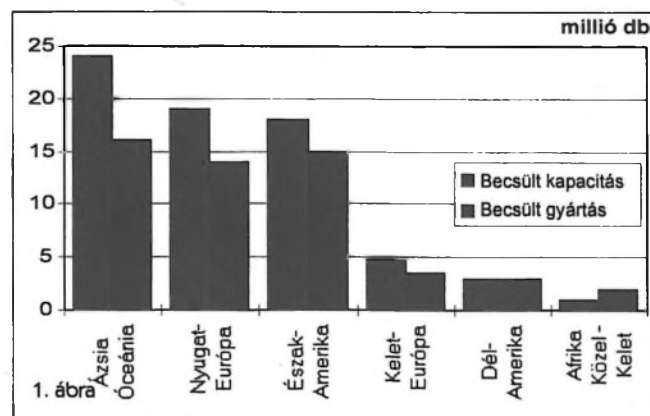
Az a tény, hogy a Magyarországon 1997-ben eladott autók száma több mint 10%-kal meghaladta az 1996. évi adatokat, egy igen összetett, soktényezős folyamat eredménye. A szupermakro- és makrogazdasági környezet változásai, az azokra adott válaszok, az autópiacon szereplőinek stratégiája, magatartása, adottságai – mind a kínálati, mind a keresleti oldalon – egyaránt tükröződnek ebben a pozitív változásban. Kiemelt rovatunkban – az autópiacon ható környezeti tényezők áttekintése mellett – elemezzük a hazai személygépkocsi-piac forgalmi adatait, a lakosság körében végzett reprezentatív felméréseink eredményeit, valamint rövid válogatást adunk az autós világ híreiből.

Kihívások és válaszok a világ autópiacon

Miközben a világ autógyárait felesleges kapacitások nyomasztják, Magyarországon a rendszerváltás után újra kiépült a személygépkocsi-gyártó ipar. Az Audi, a Ford, a General Motors, a Suzuki eddigi, és várhatóan tovább növekvő beruházásai a fokozódó világpiaci verseny, a területi átrendeződés számunkra pozitív eredményei.

A világ autógyárainak kapacitása 1998-ban 74 millió gépkocsi gyártását tenné lehetővé, szakértői becslések szerint a kapacitásfelesleg 30-40%-os. (1. ábra)

Bár egy kezelhető mértékű túlterhelés kedvezően hat az autópiacon fejlődésére, a termékek minőségére, a

túlzott mértékű kapacitásfelesleg több cég csődjéhez, együttműködéséhez, egyesülésekhez, a gyártókapacitások területi átcsoportosításához, gyártásvisszafogáshoz is vezethet. A gyártókapacitások helyének meghatározását ugyanis egyrészt a felvevő piacok közelsége, másrészt a kedvező beruházási, termelési és munkaerő feltételek motiválják.

Az együttműködés erősítésére, a kapacitás áthelyezésére jó példa a Daewoo és a General Motors között létrejött stratégiai szövetség, amely szerint a két autópiacon óriás közös gyártást és értékesítést tervez. Ez a szövetség – amellyel, hogy megerősítheti a GM vezető helyét az autópiacon cégek sorában –, jelentős átrendeződést hozhat Kelet-Európa autópiacon is. (1. tábla)

Cég neve	Bevétel (1996)	/millió USD/ Nyeresség (1996)
1. General Motors	168 369	4963
2. Ford Motor	146 991	4446
3. Toyota Motor	108 702	3426
4. Daimler-Benz	71 589	1776
5. Volkswagen	66 527	437
6. Daewoo	65 160	468
7. Chrysler	61 397	3529
8. Nissan Motor	59 118	690
9. Fiat	50 509	1470
10. Honda Motor	46 994	1963

Forrás: Világgazdaság 1998. február 3

A Daewoo ugyanis lengyel, román és ukrán gyártóüzemekkel rendelkezik, míg Lengyelországban Opel Astra és Vectra modelleket szerelnek össze a részben GM érdekltségű FSO-gyárban.

Valószínűsíthető, hogy a GM érdeklődését a Daewoo közép- és keleteurópai beruházásai keltették fel. Ezek megszerzése illeszkedik a GM dinamikus terjeszkedési politikájához.

Az Economist Intelligence Unit becslése szerint a kedvezőtlen változások nem vonatkoznak Kelet-Európa, ahol 1996 és 2001 között megkétszereződik a gyártószalagról legördülő gépkocsik száma. Ez 3 670 ezer gépkocsit jelenthet 2002-ben.

A hazai helyzet

A délkelet-ázsiai gazdasági válság döntő mértékben a japán gyártókat sújtotta, nem kímélve a magyarországi gyártásban és forgalmazásban vezető helyet elfoglaló Suzukit sem. Ennek ellenére a Suzuki Corporation az esztergomi üzem jelenlegi 70 ezres kapacitását az idei év végéig 100 ezerre kívánja bővíteni.

A General Motors tulajdonában levő szentgotthárdi Opel-gyár fejlődése már kevésbé egyértelmű, mert a GM jelentős leépítéseket tervez Európában. Ennek ellenére Magyarország még versenyben van a GM új - 400 millió dolláros beruházással létesítendő - európai motorgyárának helyszínéért.

Egyértelműnek tűnik, hogy a kedvezőtlen nemzetközi tendenciák nem érintik az Audi 100%-os tulajdonában levő Audi Hungária Motor Kft-t sem. A motorgyártás beindításától (1994) töretlenül fejlődő győri gyár tervei között nemcsak az 1997. évi motortermelés (570 ezer) megduplázódása, hanem egy fejlesztőközpont kialakítása is szerepel 1998-ban.

A hazai keresletre és kínálatra ható tényezőket vizsgálva a következőket tapasztaljuk: amikor ismertté vált, hogy a gépkocsivásárlás kamatmentes hitelkonstrukciója 1996 végével megszűnik, az előrehozott vásárlások eredményeként kiürült a márkakereskedések zöme. Sokan úgy gondolták, hogy ezt a vásárlási dömpinget a forgalom tartós visszaesése követi. Ezzel szemben az eladások 1997-ben meghaladták az előző év számadatait.

Érdeemes tehát számba venni azokat a pozitív, ill. negatív tényezőket, amelyek a forgalom alakulására hatást gyakorolhattak.

• Pozitív tényezők 1997-ben

- Javuló makrogazdasági mutatók (pl. a gazdasági növekedés 4%, az infláció 18,3%, a fogyasztás növekedése 2%, a nemzetgazdasági beruházások növekedése 8% - előzetes adatok).
- A nettó átlagkereseteknek az inflációt jóval meghaladó (24,1%-os) növekedése.
- A gépkocsikra kivetett 6%-os vámpótlék fokozatos megszüntetése az első félévben.
- Az EU és a CEFTA tagállamaiból importált gépkocsik vám- és illetékértékeinek csökkenése.
- Az importőrök közötti árharc.
- A márkakereskedők gyakori marketingakciói (pl. ár- és fizetési kedvezmények, nyerevényjátékok, hirdetések, DM-akciók).
- A vásárlók egyre kulturáltabb és gyorsabb kiszolgálása, ami a szerviz esetében még kevésbé általános.
- A márkahűség erősödése.

• Negatív tényezők 1997-ben

- A kamatmentes hitel megszüntetése.
- A növekvő üzemanyagárak, ill. üzemeltetési költségek.
- A szervizek alkatrészellátási hiányosságai, márkátállási, bővítési problémái.
- Az alacsony átlagkeresetekhez viszonyítottan magas gépkocsiárak, ill. törlesztési részletek.
- A lakosság alacsony megtakarítási hajlandósága, adottsága.

Az 1997. évi gépkocsieladások

1997-ben Magyarországon a különböző márkák kereskedői összesen 95 863 gépkocsit értékesítettek, ezzel több mint 10%-os növekedést sikerült elérniük az előző év forgalmához (86 785) képest. A márkák szerinti eladási adatokat, azok változásait a 2. tábla tartalmazza. (A következő táblák forrása: a2 1998/3)

A gépkocsik összeladásán belül 1997-ben 78 850 új személygépkocsit adtak el Magyarországon, ami 6,8%-

2. tábla				
Márka	Eladott gépkocsi (db)		Változás	Változás
	1997	1996	/db/	%
Suzuki	16040	14016	+2024	14,4
Opel	13929	16845	-2916	-17,3
Volkswagen	9424	6475	+2949	45,5
Ford	8453	5954	+2499	42,0
Daewoo	7104	6569	+535	8,1
Renault	5220	5612	-392	-7,0
Fiat	4887	6011	-1124	-18,7
Toyota	3944	3042	+902	29,7
Peugeot	3675	2577	+1098	42,6
Skoda	3281	2541	+740	29,1
Nissan	2952	1503	+1449	96,4
Seat	2328	2051	+277	13,5
Citroen	2189	1154	+1035	89,7
Mitsubishi	2136	1648	+488	29,6
Mazda	2061	1750	+311	17,8
Honda	1872	1098	+774	70,5
Mercedes	1468	710	+758	106,8
Audi	1066	700	+366	52,3
Hyundai	676	1472	-796	-54,1
Volvo	611	318	+293	92,1
Lada	528	2646	-2118	-80,0
Kia	390	340	+50	14,7
BMW	312	195	+117	60,0
Rover	300	205	+95	46,3
Chrysler	227	301	-74	-24,6
Alfa Romeo	209	297	-88	-29,6
Ssang Yong	183	173	+10	5,8
Saab	117	102	+15	14,7
Lancia	71	12	+59	491,7
Land Rover	58	68	-10	-14,7
Subaru	48	-	-	-
Dacia	36	168	-132	-78,6
Egyéb	68	232	-164	-78,6
Összesen	95 863	86 785	+9078	10,5

os növekedést jelent 1996-hoz képest. A legkeresettebb (1000 db felett értékesített) modellek/típusok rangsorát a Suzuki Swift vezeti. (3. tábla)

Márka	Eladott gépkocsi (db)		Változás	
	1997	1996	db	%
Suzuki Swift	15846	13821	2025	14,7
Opel Astra	8679	9423	-744	-7,9
Ford Escort	4078	3671	407	11,1
Volkswagen Polo/Classic	3535	2769	766	27,7
Volkswagen Golf, Vento	3421	2274	1147	50,4
Renault Mégane	3373	2757	616	22,3
Daewoo Tico	3047	2160	887	41,1
Opel Corsa	2626	4479	-1853	-41,4
Daewoo Nexia	2400	2949	-549	-18,6
Skoda Felicia	2077	2131	-54	-2,5
Honda Civic	1636	-	-	-
Fiat Bravo/Brava	1629	1425	204	14,3
Seat Ibiza, Cordoba	1518	1330	188	14,1
Fiat Punto	1467	2631	-1164	-44,2
Opel Vectra	1430	1443	-13	-0,9
Peugeot 306	1234	838	396	47,3
Ford Mondeo	1154	928	814	87,7
Toyota Corolla	1069	752	317	42,2
Ford Fiesta	1018	544	474	87,1

A táblák adatai alapján levonható következtetések:

- A növekvő Suzuki-eladások - amellet, hogy a Swift megtartotta első helyét a modellek versenyében, és így a kisautók kategóriájában is - a márkát is a dobogó legfelső fokára emelték. Megelőzve ezzel az Opelt, amely a márkák rangsorát vezette 1996-ban.

- A Volkswagen - egy helyet előbbre lépve - ismét harmadik a márkák sorában.

- Az elmúlt évhez viszonyítva a legnagyobb forgalomnövekedést a Lancia, Mercedes, Nissan, Volvo, Citroën, BMW, Volkswagen, Peugeot és a Ford könyvelhette el.

- A forgalomcsökkenés elsősorban a Lada, Dacia, Hyundai, Alfa Romeo, Chrysler, Fiat, Opel és Renault márkákat sújtotta.

- Az Opel-márkák közül az Astra és a Corsa modellekből egyaránt kevesebb fogyott, a Vectra eladott mennyisége csaknem azonos volt az előző évben eladott darabszámmal. Ennek ellenére az Astra és a Vectra is megőrizte kategóriájának vezető helyét.

- A középmézőnyben előbbre lépett a Nissan, a Citroën és a Honda. Az új Civic (1636) és Skoda Octavia (751) modellek bevezetése sikeresnek mondható.

- A kisautók kategóriájában több lelyezéssel feljebb került a Daewoo Tico, jól szerepelt a Ford Kia. Lecsúszott viszont az Opel Corsa. (4. tábla)

A kategóriánkénti elemzés adatai szerint a piacot 1997-ben is a kis- és alsó-középkategóriás gépkocsik uralták. Együttes arányuk továbbra is meghaladja a 80%-ot. Ez a tény azt a következtetést támasztja alá, hogy a túldifferenciálódott jövedelmi viszonyokat a kategóriánként eladott gépkocsik száma is visszatükrözi.

1998. évi piaci kilátások

Anélkül, hogy részletes környezetelemzésbe fognánk, a publikált szakértői vélemények és a márkaképviseletek által kitöltött kérdőívünkre adott válaszok alapján, a következő megfontolások tehetők:

• A személygépkocsik forgalmazásában 1998. során 10-15%-os forgalomnövekedés prognosztizálható az előző évi adatokhoz képest. Ennek legfontosabb indokai:

- a gazdasági helyzet további javulása,
- több márka felfrissülő modellválasztéka,
- remélhetően az új gépkocsik árai az idén is az inflációnál kisebb mértékben fognak emelkedni,

- további vám- és illetékcsökkenésre lehet számítani, - növekedhet az eredményes marketingakciók száma.

• Várható, hogy a benzinár és a fenntartási költségek emelkedésének hatására tovább nő az érdeklődés a kis fogyasztású „kicsik” és az alsó-középkategóriájú gépjárművek iránt.

Szerzőnk az MC-OPK ügyvezető igazgatója

Az értékesítés számai kategóriánként

2. tábla

Helyezés	TÍPUS	Eladás 1997
Egytérítők		
1	Volkswagen Sharan	72
2	Chrysler Voyager	35
3	Opel Sintra	27
4	Seat Alhambra	26
5	Renault Espace	23
6	Honda Shuttle	21
7	Peugeot 806	12
8	Fiat Ulysse	11
9	Nissan Serena	5
Templatók		
1	Nissan Terrano II	423
2	Lada Niva	408
3	Mitsubishi Pajero	225
4	Toyota RAV4	82
5	SsangYong Musso	74
6	Honda CR-V	67
7	Land Rover Defender	37
8	Kia Sportage	34
9	Hyundai Galloper	32
Sportautók		
1	Toyota Celica	14
2	Opel Tigra	13
3	Mercedes SLK	12
4	Fiat Barchetta	8
5	Fiat Coupe	7
6	Alfa Romeo GTV	6
7	Alfa Romeo Spider	4
8	Mercedes CLK	3
9	Mazda MX 3-5-6	2

Helyezés	TÍPUS	Eladás 1997
Limuzinutók		
1	Volvo S90/V90	19
2	Audi A8	16
3	BMW 7-es sorozat	12
4	Mercedes S-Klasse	12
5	Chrysler New Yorker	5
6	Rover 800-as sorozat	5
7	Maserati Quattroporte	1
Kisautók		
1	Suzuki Swift	15 846
2	Volkswagen Polo/Classic	3 535
3	Daewoo Tico	3 047
4	Opel Corsa	2 626
5	Seat Ibiza, Cordoba	1 518
6	Fiat Punto	1 467
7	Ford Fiesta	1 018
8	Ford Ka	810
9	Renault Clio	744
Alsó-középkategória		
1	Opel Astra	8 679
2	Ford Escort	4 078
3	Renault Mégane	3 373
4	Volkswagen Golf, Vento	3 421
5	Daewoo Nexia	2 400
6	Skoda Felicia	2 077
7	Honda Civic	1 636
8	Fiat Bravo/Brava	1 629
9	Peugeot 306	1 234
Felső-középkategória		
1	Opel Vectra	1 430

Helyezés	TÍPUS	Eladás 1997
2	Ford Mondeo	1 154
3	Toyota Carina	903
4	Skoda Octavia	751
5	Volkswagen Passat	724
6	Audi A4	599
7	Peugeot 406	534
8	Volvo S40/V40	423
9	Daewoo Espero	422
Nagyautók		
1	Audi A6	163
2	Mercedes E-osztály	104
3	BMW 5-ös sorozat	102
4	Opel Omega	95
5	Saab 9000	60
6	Rover 600-as sorozat	51
7	Lancia k	25
7	Nissan Maxima	25
8	Daewoo Leganza	24
8	Toyota Camry	24
9	Ford Scorpio	21
Kisautószerűtők		
1	Toyota Hiace	1 289
2	Mazda E-széria	1 159
3	Ford Transit	1 125
4	Nissan Vanette Cargo	981
5	Volkswagen Transporter	826
6	Mercedes Vito	811
7	Peugeot Boxer	679
8	Fiat Ducato	617
9	Volkswagen Caddy	592